

Tiedote 3.6.2013 (det svenska pressmeddelandet efter det finska)

Ekologiselle ja eettiselle luonnonlaidunlihalle yhtenäiset tuotantokriteerit

WWF Suomi on kehittänyt yhdessä eläintuottajien kanssa kriteerit luonnonlaidunlihan tuotannolle Suomessa. Kriteereissä määritellään muun muassa, millaiset alueet luetaan luonnonlaitumiksi, kuinka pitkään eläimet ovat näillä laitumilla ja miten niiden hyvinvointi taataan myös laidunkauden ulkopuolella. Jatkossa tavoitteena on työstää kriteerit sertifiikaatiksi asti.

Kotimaisen luonnonlaidunlihan tuotantokriteerejä on viime syksyn ja tämän kevään ajan valmistellut työryhmä, jossa on edustaja WWF:stä, Suomen Lammasyhdistyksestä ja Pihvikarjalaitosta. Työryhmä on saanut myös kommentteja laajalta joukolta järjestöjä, eläintuottajia, tutkijoita ja viranomaisia.

"Suomessa on jo nyt monia luonnonlaidunlihan tuottajia, ja sitä myydään paljolti suoramyyntinä tiloilta. Luomalla yhtenäiset kriteerit haluamme lisätä ja vahvistaa luonnonlaidunlihan tuotantoa Suomessa sekä tarjota selkeyttä ja turvaa niin nykyisille ja tuleville tuottajille kuin kuluttajille", toteaa ohjelmapäällikkö **Petteri Tolvanen** WWF Suomesta.

Kuusikohtainen kriteeristö

Työryhmän työn tuloksena syntyi kuusikohtainen kriteeristö. Sen keskeisimpia vaatimuksia ovat, että yli puolet tuotannossa olevien eläinten laitumista tulee olla luonnonlaitumia ja että eläinten tulee laiduntaa niillä vähintään puolet laidunkauden pituudesta.

"Laiduntaminen on naudoille ja lampaille luonnollista lajinmukaista elämää. Kriteereissä on lisäksi otettu huomioon eläinten hyvinvointi myös talvikasvatuksen aikana, jolloin eläimen tulee saada oleskella kytömättä esimerkiksi makuuparsipihatossaa tai ulkokasvatuksessa. Eläimille tulee myös antaa asianmukainen kivunlievitys. Lisäksi käytettävä rehu on määritelty: sen tulee olla kotimaista tai luomua, ei kuitenkaan sojaa tai GMO-rehua", kertoo kriteerityöryhmässä mukana ollut eläintenhoitaja **Jukka Tobiasson**.

Kuluttajaa hyödyttävä vaatimukset muun muassa siitä, että tuotteessa on tilan nimi ja yhteystiedot sekä siitä, että vain tuotetta, jonka kaikki liha on sataprosenttisesti luonnonlaidunlihaa, saa myydä luonnonlaidunlihana.

Seuraava vaihe on perustaa hanke, joka työstää kriteerit sertifiikaatiksi, järjestää sen valvonnan ja sitoutuu sertifiikaatin edistämiseen. Tämä työ käynnistetään alkusyksystä.

"Käytännössä tämä voi toteuttaa esimerkiksi siten, että luonnonlaidunlihan tuottajat perustavat yhdistyksen, joka edistää sertifoidun luonnonlaidunlihan markkinointia ja järjestää tuotannon valvonnan. Olisi hienoa, jos luonnonlaidunlihasta voisi tulevaisuudessa kehittää tunnettu ja suosittu brändi samaan tapaan kuin esimerkiksi Reilun kaupan tuotteet", Tolvanen toteaa.

Suomen kriteerien kehittämisen läpi käytettiin pohjana Ruotsin vastaavia. Ruotsissa sertifioitua luonnonlaidunlihaa on ollut kaupan hyllyllä jo pitkään, ja tällä hetkellä sitä myydään noin 400 000 kiloa vuodessa.

Laiduntaminen luonnonympäristössä pelastaa perinneymäristöjä

Luonnonlaidunlihalla tarkoitetaan lihaa, joka tulee vapaana esimerkiksi niityillä ja hakamailla laiduntavista eläimistä, kuten lampaisista ja naudoista. Laiduntaminen luonnonympäristössä on yksi harvoista luonnon monimuotoisuutta parantavista ruoantuontotavoista.

Sen avulla voidaan pelastaa katoamassa olevia perinneymäristöjä, kuten niittyjä ja hakamaita, ja niillä asuvia uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja. Laiduntaessaan perinneymäristöissä eläimet estävät näiden arvokkaiden alueiden umpeen kasvamisen ja häviämisen.

"Esimerkiksi ilmastosystä meidän tulee vähentää lihankulutusta, mutta silloinkin luonnonlaidunlihaa voi suositella, sillä sen tuotanto auttaa aidosti luontoa", toteaa WWF Suomen suojujohtaja **Jari Luukkonen**.

Kriteerit luonnonlaidunlihan tuotannolle Suomessa: <http://www.wwf.fi/mediabank/4446.pdf>.

Lisätietoja:

Kriteerityöryhmän jäsen, eläintenhoitaja Jukka Tobiasson, 0400 127 686

Ohjelmapäällikkö Petteri Tolvanen, WWF Suomi, 0400 168 939

Tiedoksi toimituksille:

WWF Suomi ja Metsälouden kehittämiskeskus Tapio edistäävät luonnonlaidunlihan tuotantoa osana metsälaidunhanketta. Hankkeen tavoitteena on, että metsänomistaja saa maille perinneymäristöjä hoitavia eläimiä samalla kun eläintenomistaja saa laidunalueen eläimilleen. Hanke on Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSO:n rahoittama. Lisää tietoa löytyy hankkeen verkkosivulta osoitteesta <http://www.metsalaidun.fi>.

Enhetliga produktionskriterier för ekologiskt och etiskt naturbeteskött

Tillsammans med djurproducenterna har WWF Finland utarbetat kriterier för produktion av naturbeteskött i Finland. I kriterierna fastställs bland annat vilka områden anses som naturbeten, hur länge djuren vistas på dessa beten och hur deras välbefinnande säkerställs även utanför betesperioden. I framtiden är målet att bearbeta kriterierna fram till ett certifikat.

Under förra hösten och den här våren har produktionskriterierna för inhemskt naturbeteskött bereds av en arbetsgrupp bestående av representanter för WWF, Finlands Fårörening och Pihvikarjaliitto, förbundet för biffkouppfödare. Arbetsgruppen har även fått utvecklingsförslag av ett stort antal organisationer, djurproducenter, forskare och myndigheter.

"I Finland finns redan nu många producenter av naturbeteskött och köttet säljs för det mesta direkt från gårdarna. Genom att skapa enhetliga kriterier vill vi öka och stärka produktionen av naturbeteskött i Finland samt erbjuda tydlighet och trygghet för såväl nuvarande och kommande producenter som för konsumenterna", konstaterar programchef **Petteri Tolvanen** från WWF Finland.

Kriterier med sex punkter

Arbetsgruppens arbete resulterade i kriterier som består av sex punkter. De centralaste kraven är att över hälften av beten för djuren i produktionen ska utgöras av naturbete och att djuren ska beta på dessa under minst hälften av betesperioden.

"Bete är ett naturligt och artenligt liv för nötdjur och får. I kriterierna har man dessutom beaktat djurens välbefinnande även under vinteruppfödningen, då djuren ska kunna röra sig fritt och inte stå bundna, till exempel i löсадrift med liggbärs eller som uppfödning utomhus. Djuren ska även ges sakenlig smärtlindring. Dessutom har man fastställt det foder som ska användas: det ska vara inhemskt eller ekologiskt, dock inte soja eller GMO-foder", berättar djurskötaren **Jukka Tobiasson**, medlem i kriteriearbetsgruppen.

Kraven gagnar även konsumenterna, bland annat på så sätt att produkten är försedd med gårdenas namn och kontaktuppgifter. Dessutom får endast en produkt där allt kött är hundra procent naturbeteskött säljas som naturbeteskött.

Nästa skede är att starta ett projekt som bearbetar kriterierna till ett certifikat, arrangerar tillsynen och förbinder sig att främja certifikatet. Detta arbete inleds i början av hösten.

"I praktiken kan detta till exempel förverkligas så, att producenterna av naturbeteskött grundar en förening som främjar marknadsföringen av certifierat naturbeteskött och arrangerar tillsyn över produktionen. Det vore utmärkt om man i framtiden kunde utveckla naturbeteskött till ett välkänt och populärt varumärke på samma sätt som till exempel Rätvisemärkta produkter", konstaterar Tolvanen.

Vid utarbetandet av kriterierna i Finland utgick man från de motsvarande kriterierna i Sverige. I Sverige har certifierat naturbeteskött redan länge funnits i butikshyllorna och för närvanande säljs cirka 400 000 kilo naturbeteskött om året.

Bete i naturmiljöer är en räddning för traditionella miljöer

Med naturbeteskött avses kött som kommer från djur som betar fritt på till exempel ängar och i beteshagar, såsom får och nötdjur. Bete i naturmiljöer är en av de få metoderna för livsmedelsproduktion som förbättrar naturens mångfald.

Med hjälp av naturbete kan man rädda vårdbiotoper som håller på att försvinna, som ängar och beteshagar, och hotade djur- och växtarter på dessa. När djuren betar i vårdbiotoper förhindrar de samtidigt att dessa värdefulla områden växer igen och försvinner.

"Till exempel på grund av klimatförändring bör vi minska köttkonsumtion, men ändå kan man rekommendera naturbeteskött för att dess produktion hjälper naturen på riktigt", konstaterar WWFs skyddsdirektör **Jari Luukkonen**.

Kriterierna för produktion av naturbeteskött i Finland: <http://www.wwf.fi/mediabank/4445.pdf>.

Mer information:

Kriteriegruppens medlem, djurskötare Jukka Tobiasson, 0400 127 686 (även på svenska)

Programchef Petteri Tolvanen, WWF Finland, 0400 168 939

För känedom till redaktioner:

WWF Finland och Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio främjar produktionen av naturbeteskött som en del av skogsbesöksprojektet. Målet med projektet är att skogsägaren får djur som tar hand om vårdbiotoperna samtidigt som djurägaren får ett bete för sina djur. Projektet finansieras av Handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland METSO. Mer information (på finska) finns på projektets webbsida på adressen <http://www.metsalaidun.fi>.